

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 27.08.1970, sp. zn. 2 Cz 24/70, ECLI:CZ:NS:1970:2.CZ.24.1970.1

Číslo: 23/1971

Právní věta: Právo na zaplacení částky převyšující 1000 Kčs, které se opírá o výpis z knih Státní spořitelny, lze i za účinnosti zákona č. 72/1967 Sb. (ve znění zákona č. 163/1968 Sb.), o České státní spořitelně a Slovenské státní spořitelně, uplatňovat návrhem na vydání platebního rozkazu. Výpis z knih Státní spořitelny musí být přiložen již k návrhu na vydání platebního rozkazu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 27.08.1970

Spisová značka: 2 Cz 24/70

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Platební rozkaz, Řízení před soudem, Státní spořitelna

Předpisy: 99/1963 Sb. § 43
§ 172 109/1964 Sb. § 28 72/1967 Sb. § 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 23/1971 sb. rozh.

Právo na zaplacení částky převyšující 1000 Kčs, které se opírá o výpis z knih Státní spořitelny, lze i za účinnosti zákona č. 72/1967 Sb. (ve znění zákona č. 163/1968 Sb.), o České státní spořitelně a Slovenské státní spořitelně, uplatňovat návrhem na vydání platebního rozkazu. Výpis z knih Státní spořitelny musí být přiložen již k návrhu na vydání platebního rozkazu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 27. 8. 1970, [2 Cz 24/70](#))

Platebním rozkazem okresního soudu v Chomutově bylo žalovaným E. F. a A. K. uloženo, aby zaplatili společně a nerozdílně žalující Státní spořitelně 2726 Kčs s přísl.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané ministrem spravedlnosti ČSR, tak, že tímto platebním rozkazem byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Platební rozkaz může předseda senátu vydat podle ustanovení § 172 odst. 1 o. s. ř. na návrh

organizace, která uplatňuje právo na zaplacení částky nepřevyšující 1000 Kčs nebo právo na zaplacení částky, která se opírá o výpis z knih státního peněžního ústavu.

Státní spořitelna navrhla proti oběma žalovaným vydání platebního rozkazu, v němž se domáhala, aby byli uznáni povinnými zaplatit jí společně a nerozdílně částku 2726 Kčs s přísl. Poněvadž tedy šlo o návrh na zaplacení částky vyšší než 1000 Kčs, bylo mu možno vyhovět (za splnění ostatních zákonných podmínek) a platební rozkaz vydat jen v případě, že se právo na zaplacení této částky opíralo o výpis z knih státního peněžního ústavu.

Návrh byl podán dne 23. 8. 1967, tedy již potom, kdy nabyt účinnosti zákon č. 72/1967 Sb. o Státní spořitelně. Tento zákon zrušil ustanovení § 2, bod 3, zákona č. 84/1952 Sb., o organizaci peněžnictví, podle něhož byly státními peněžními ústavy tvořícími státní peněžní a úvěrovou soustavu i státní spořitelny, a výslovně uvedl, že se na Státní spořitelnu nevztahují ustanovení zákona č. 84/1952 Sb. Česká státní spořitelna a Slovenská státní spořitelna jsou nyní podle ustanovení § 1 zákona č. 72/1967 Sb. (ve znění zákona č. 163/1968 Sb.) a § 28 odst. 3 zákona č. 109/1964 Sb. státními hospodářskými organizacemi, jejichž základním úkolem je provozovat na svěřených úsecích stanovenou hospodářskou činnost, tedy přijímat vklady na vkladní knížky a na běžné účty a poskytovat občanům a organizacím peněžité půjčky, úvěry a jiné služby stanovené statutem. Účelem ustanovení § 172 odst. 1 o. s. ř. zřejmě bylo zvýhodnit postavení státních peněžních ústavů - a tedy i spořitelen - a umožnit jim uplatnit proti občanům návrhem na vydání platebního rozkazu, tedy v jednodušším, hospodárnějším a rychlejším řízení, právo na zaplacení peněžité částky bez jakéhokoli omezení co do výše, ovšem za předpokladu, že šlo o právo opřené o výpis z knihy takového ústavu. Na tomto účelu sledovaném občanským soudním řádem nezměnilo nic ani vydání zákona č. 72/1967 Sb., neboť základním úkolem Státní spořitelny zůstalo i nadále především poskytování peněžních služeb.

Nutno proto dovodit, že ustanovení § 172 odst. 1 o. s. ř., které umožňuje uplatnit návrhem na vydání platebního rozkazu i právo na zaplacení částky vyšší než 1000 Kčs, se vztahuje i za účinnosti zákona č. 72/1967 Sb. (ve znění zákona č. 163/1968 Sb.) na práva opřená o výpisy z knih Státní spořitelny.

Je ovšem povinností žalobce, aby již k návrhu na vydání platebního rozkazu (o němž se rozhoduje bez jednání a bez slyšení žalovaného) přiložil výpis z knih Státní spořitelny. Pokud by tak neučinil a pokud by nebyla tato vada ani jinak odstraněna (§ 43 odst. 2 o. s. ř.), nebylo by možno vyhovět návrhu na vydání platebního rozkazu a bylo by třeba (§ 172 odst. 3 o. s. ř.) nařídit jednání. Okresní soud proto pochybil, když vyhověl návrhu na vydání platebního rozkazu na zaplacení částky 2726 Kčs s přísl. a nezkoumal, zda jde o právo, které se opírá o výpis z knih žalující organizace.